

Beste Vrienden,

Het onverwachte overlijden van Ron Stroomer was een schok voor het bestuur van de Stichting Vrienden van het Museum Jan Heestershuis.

Met enige geschiedvervalsing was Ron de eerste voorzitter van de Stichting. Het lijkt me daarom gepast om in de Vriendenbrief aandacht te besteden aan zijn overlijden. Met een schets van Rons voorzitterschap van de Stichting Vrienden kan ik enkel feiten opsommen, zijn humor kan ik niet overbrengen; die komt u vanzelf tegen als u terugdenkt aan deze kleurrijke persoonlijkheid!

De toenmalige beheerder van het museum Jan Heestershuis zette op een avond in 1996 een zestal mensen in de Goeikamer van het museum bij elkaar: het enige wat die mensen bond was dat ze allemaal op een of andere manier, in meer of mindere mate, de beheerder kenden, weleens ooit hadden gehoord van Jan Heesters en wel enige sympathie hadden voor de achterliggende gedachte dat het huis een echt museum zou moeten worden.

Ron nam in die groep, waarvan ik toen ook al deel uit maakte, het voortouw en stelde zich al snel beschikbaar als voorzitter. Dat voorzitterschap heeft hij gedurende bijna tien jaar meer dan waar gemaakt. Met zijn pragmatische instelling, zijn Amsterdamse humor en zijn directheid wist Ron allereerst van het bestuur een enthousiast team te maken. Een team dat begon met het lobbyen bij de politieke partijen van de gemeenteraad om eindelijk eens het gedachtegoed van Jan Heesters zoals vastgelegd in diens testament uit 1982, te gaan realiseren: restauratie, inrichten en openstellen van het woonhuis als museum. Bij Rons openbaar optreden als voorzitter kwamen zijn vroegere ervaringen als amateurtoneelspeler goed van pas. Verder wist hij met zijn organisatorische en commerciële talenten een stevige basis te leggen voor de Stichting Vrienden van het Museum Jan Heestershuis.

De financiële basis van de Stichting kwam tot stand via verschillende acties: uitgifte van een klok bij de start van de renovatie van het Heestershuis, april 1999, uitgifte van wenskaarten met boerderijen en winterlandschappen, het staan op kerstmarkten met incurant/overdovollig materiaal zoals horloges, joko's en anderszins van zijn handelsbedrijf Goodwill, verkoop van wijn met als motto 'Heesters drinkt mee', etc.. Met de opbrengsten daarvan hebben we een aantal werken aan de Heesterscollectie kunnen toevoegen.

Niet alleen bij het bedenken maar ook in de uitvoering nam Ron het voortouw: kontakten met de ontwerper, met de drukker. Toen we in het bestuur hadden besloten over te gaan tot het periodiek laten verschijnen van een Vriendenbrief kwam de pragmaticus Ron om de hoek kijken: we nemen een dubbel A4, 90 grams papier want dat kun je goed 2-zijdig bedrukken en dan blijven we onder de 20 gram en zijn de portokosten slechts één zegel; dat scheelt op jaarbasis honderden guldens / euro's!

Museaal gezien was zijn initiatief voor de tentoonstelling "Heesters terug op het nest" zijn grootste succes. Via free publicity advertenties in het Schijndels Weekblad, ook weer een contact van Ron, werden particulieren opgeroepen hun werken van Heesters ter beschikking te stellen voor een expositie in het Heestershuis. 'Terug op het nest' werd een geweldig succes zodat een vervolgtentoonstelling nodig was!

Bij al deze activiteiten maar vooral ook tijdens het heffen van het glas gedurende de vergaderingen was onze toast terwijl we dan plechtig naar boven keken: "We doen dit allemaal voor Jan!"

Ook na zijn aftreden als voorzitter was hij een trouwe bezoeker van de lezingen in het kerkje en de openingen in het Museum.

Graag wil ik, en dat doe ik mede namens medebestuurders, afsluiten met de woorden:

Ron, Ouwe Reus, je hebt de basis gelegd voor wat de Stichting, ruim 20 jaar na de oprichting, nu is, dank!

Paul van den Acker

Expositie Manders, Leurs en van Oorschot

De Brabantse schilders Jos Leurs en Frans Manders keken begin jaren tachtig de kunst af van Dorus van Oorschot. Samen zochten ze naar 'mooie gevalletjes' in de omgeving van Schijndel om er en plein air te schilderen en te aquarelleren. Leurs en Manders ontwikkelden ieder een eigen, kleurrijke, soms geabstraheerde beeldtaal waarmee ze de afgelopen decennia veel succes boekten. Momenteel exposeren ze in Museum Jan Heestershuis samen met de man die hen inspireerde en hun schildertechnieken op een hoger niveau bracht: Dorus van Oorschot. De tentoonstelling 'Kleurrijke Vrienden' geeft een goed beeld van de overeenkomsten en verschillen in de schilderkunst van deze drie rasschilders.

Invloed van Dorus van Oorschot

Jos Leurs leerde eind jaren zeventig Frans Manders kennen bij het ontstaan van de groep 'Contour 80', een aantal kunstenaars die verbonden waren aan Galerie Lambèr in Valkenswaard. Jos vond de landschappen met boerderijen en vennen van Frans "sterk geschilderd met een stevige toets in de traditie van de Haagse School".

Frans maakte Jos opmerkzaam op een schilder in Schijndel die eveneens in de Hollands- impressionistische stijl van de 'Hagenaars' werkte. Frans had Dorus van Oorschot via kunsthandel Beckers in Eindhoven leren kennen.

Vanaf dat moment gingen ze enkele jaren elke dinsdag gedrieën in de vrije natuur werken in aquarel en olieverf. "Bij het en plein air schilderen ben je vrijer en het is een uitdaging het landschap op je eigen manier te interpreteren", stelt Jos, "Wel kan het frustrerend zijn wanneer het weer plotseling omslaat".

Op mijn vraag welke technieken ze leerden van Dorus antwoordden ze eensluidend: "Vooral het schilderen in grijsen". Manders omschreef deze werkwijze eens als volgt: "Dorus was een meester in het schilderen in grijs, waarmee wordt bedoeld dat alle kleuren in het schilderij enigszins vergrijsen en op elkaar zijn afgestemd".

Jos Leurs (links) en Frans Manders, bij de opening van de expositie

Leurs noemt Van Oorschoot "een colorist in grijsen". Ook kregen ze tijdens de schildersessies met Dorus meer inzicht in het neerzetten van een compositie en het werken met een onderschildering.

Zoals hij bij de opening van deze expositie vertelde, kreeg Frans soms het idee dat Dorus hem als zijn zoon behandelde. Enkele jaren eerder was Maarten, de enige zoon van Dorus en zijn vrouw Til, na een noodlottig ongeval overleden en probeerden ze aan de Venushoek hun leven weer op te pakken.

Na de lessen van Dorus, altijd informeel overigens, hebben Frans en Jos zich verder ontwikkeld met ieder een eigen, goed herkenbaar kleurendioom en wijze en mate van abstraheren. Aan de coloristische aanpak van Dorus zijn ze blijven vasthouden. Het is een prettige gedachte te beseffen dat de warme kleurenpracht van Van Oorschoot is door blijven leven in het werk van deze twee 'erfgenamen'.

Frans Manders

Frans Manders wordt in 1939 in Helmond geboren. In 1951 verhuist het gezin naar Eindhoven, waar zijn vader chef bij drukkerij Pivali is. Na de lagere school gaat Frans in deze drukkerij werken, maar al zijn vrije tijd besteedt hij aan tekenen en het kopiëren van oude meesters. Tussen 1956 en 1959 volgt hij de opleiding reclame en publiciteit aan wat vanaf 1958 de Academie voor Industriële Vormgeving heet, de huidige Design Academy. Een inspirerende maar ook kritische leermeester daar is Kees Bol. Frans herinnert zich hoe hij eens spruiten moest schilderen, waarna Bol uitriep: "Dat zijn geen spruiten, dat zijn gezwollen!" In 1972-73 krijgt Frans op de Rotterdamse Academie voor Beeldende Kunsten een dag in de week tekenles van Otto Dicke,- van hem leert hij naar eigen zeggen heel veel. Later maakt hij voor Philips onder andere de platen met de indeling van zendstations voor radiotoestellen. Frans behoort dan tot de 'Creatieve groep van Eindhovense drukkerijen' die veel opdrachten ontvangt voor illustratiewerk. In 1978 exposeert hij aquarellen in het POC in Eindhoven. Opgestuwd door het doorslaande succes hiervan besluit Frans voltijdschilder te worden. Aanvankelijk verkoopt hij via kunsthandel 'Pieter Breughel' in Venlo. Frans vindt samen met Jos Leurs jarenlang een groot afzetgebied voor hun werk in diverse plaatsen in Duitsland.

In 1984 exposeert Frans 70 sepiatekeningen in Museum Kempenland waarop hij authentieke oudbrabantse locaties vastlegde en in 1988 organiseert directeur Peter Thoben daar een overzichtsexpositie van zijn werk.

*Frans Manders:
'Overstroomde Dommel bij avond'*

Na het afbranden van zijn atelier in 1995 zorgt Jos Leurs ervoor dat Frans in een bedrijfspand aan de Leenderweg in Valkenswaard, waar Jos al langer werkt, een atelier krijgt. Vanaf dat moment werken ze daar zij aan zij, totdat Jos naar Frankrijk vertrekt. Later vindt Frans een atelier in Geldrop.

Hij gaat na de brand gevoelsmatiger, meer naar de stemming van het moment, en abstracter werken met een breder onderwerpenrepertoire (zie bijvoorbeeld in het Heestershuis het schilderij 'De schoonheid van koraal') en werkt hij meer binnen dan buiten. In 1999 krijgt hij wederom een expositie in Museum Kempenland.

Frans Manders: 'De schoonheid van koraal'

Frankrijk

Op verschillende plaatsen in Frankrijk hebben Jos en Frans samen geschilderd, zoals in de Vaucluse, de Ardèche, Lubéron en de Provence. Ze maakten er schitterende vergezichten met veelkleurige velden op de voorgrond en, à la Van Gogh, paarse of blauwe bergketens op de achtergrond, waarvan er een aantal op de expositie te zien zijn. Ook in de Vogezen rond en in het mooie oude stadje Langres waren ze actief. In Normandië en Bretagne schilderden ze de zee en ook, Jos Leurs althans, badgasten en toeristen op het strand, met name in de schildersdorpen Deauville en Honfleur. Aan deze kusten werden ze echter vooral gebiologeerd door de woeste rotsen, met name aan de Côte Sauvage en rond het strand van Étretat met zijn hoge, begroeide rotspartijen. In de zomer van 1985 werden ze daar overvallen door het zeewater tijdens een onverwacht snel opkomende vloed, toen ze aquarellen maakten vanuit een tunnel onder de rotsen, waar de Duitsers in de oorlog afweergeschut hadden geplaatst. De aquarellen boven hun hoofden torsend, konden ze ternauwernood door het anderhalve meter hoge water weggelopen! Een schilderij van Jos van deze rots en tunnel met het strand op de voorgrond is op de expositie aanwezig.

Jos Leurs: 'Etretat, Normandië'

Jos Leurs: 'Saint-Saturnin, Vaucluse'

Jos Leurs

Jos Leurs wordt in 1947 in Valkenswaard geboren en maakt op de lagere school tekeningen die een broeder-onderwijzer zo aardig vindt dat hij er eentje koopt! Jos gaat naar de academie Sint Lucas, waarna hij als decorateur aan de slag gaat bij een schildersbedrijf. Al vrij snel daarna werkt hij er part time zodat hij meer tijd krijgt voor het vrije aquarellen en schilderen. Zijn schilderspullen koopt hij bij Piet Beckers in Eindhoven, die wel iets ziet in de ambitieuze jongeman en zegt: "Jongen, jij komt ver!" Later zou Beckers uitgroeien tot een kunsthandelaar die niet alleen werk van Dorus van Oorschot, Kees Bol en Harry Maas verkoopt maar ook van Jos Leurs.

Aanvankelijk maakt Jos vooral aquarellen, die hij op uitnodiging exposeert in Galerie Bonnard in Nuenen. Zijn werk valt in de smaak: in één weekend verkoopt hij zes aquarellen!

Rond 1980 kan hij het besluit nemen zich als voltijdschilder volledig op zijn artistieke werk te concentreren. Enige tijd geeft hij ook les, met name in het schilderen in de natuur. Kunsthandelaar Mark Peet Visser in Heusden (en later in Den Bosch) wordt een vaste afnemer van zijn werk dat veel gretige kopers vindt.

Na vele schilderuitstapjes naar Frankrijk, vaak samen met Frans Manders, besluit Jos in 1997 om zich definitief in Frankrijk te vestigen, en wel in Seillans, in de Provence nabij Cannes. Kunsthandelaars uit Nederland komen op bezoek om werk op te halen.

Jos en zijn vrouw Madonna hebben er een woning met atelier en een prachtig uitzicht op de Route Napoleon. Later neemt hij een atelier midden in het dorp. Jos: "Het licht in de Provence is echt anders. Licht schilder je met kleuren, door warme en koude kleuren tegen elkaar te zetten". Jos en zijn vrouw genieten van het leven tussen de Fransen en blijven zestien jaar, tot 2012, in Seillans wonen, werken en goed verkopen! Madonna: "Jos is een harde werker, het succes is hem niet zomaar aan komen waaien". Behalve in Nederland verkoopt hij ook werk in Amerika (o.a. in San Francisco) en Zuid-Afrika. Nu wonen ze al weer enkele jaren in Leende waar Jos een atelier aan huis heeft.

Impressionisten

Beide schilders zijn qua stijl impressionisten, die blijven experimenteren met kleur en compositie. En plein air schilderen ze in vele kleurschakeringen vergezichten waarin je weg kunt dromen.

Jos schildert ook zee- en strandgezichten met mensen, bootjes en huizen. Het licht in het landschap probeert hij te vangen met snelle toetsen, die de basis vormen voor de latere uitwerking. In zijn werk treffen we vaak een boeiend ritme aan van parallelle lijnen, kleuren en rechthoekjes. Die ritmische aanpak zien we bijvoorbeeld op de schilderijen 'Het Damrak in Amsterdam' en 'Rue Tholozé in Montmartre', nu beide te zien in het Heestershuis. Jos houdt ervan complementaire kleuren tegen elkaar te zetten wat een fraai esthetisch effect sorteert.

Wat betreft de mate waarin hij abstraheert merkt Jos op: "Dat doe ik soms wat meer, dan een tijd weer wat minder". Opvallend op 'Damrak' en andere werken zijn de wemelingen van mensen, fietsen en auto's die hij zoals Van Oorschot met kleine vlotte toetsjes krachtig neerzet.

Jos Leurs: 'Het Damrak in Amsterdam'

Frans schildert doorgaans alleen natuur zonder mensen. Vaak is er een prachtige verstillings in voelbaar, zoals in 'Overstroomde Dommel bij avond' in het Heestershuis. Zeker in zijn latere werken, met daarin grote, felle kleurvlakken, werkt hij abstracter dan Jos. Sommige schilderijen neigen zelfs naar het volkomen abstracte. "De contrasterende kleurvlakken, veelal door een grillig lijnenspel afgebakend, werken als cloissonné of mozaïek", schreef Peter Thoben daarover. Soms is de werkelijkheid die voor een werk als uitgangspunt diende zelfs nauwelijks meer herkenbaar. Maar volkomen abstract werk maken wil en kan hij niet, zegt Frans. Hij is bijna tachtig maar werkt nog dagelijks met plezier en bezieling in zijn atelier in Geldrop.

Frans Manders: 'Landschap in Toscane'

Papier is geduldig,- daarom raad ik u aan om zelf in ons museum een beeld te vormen van het mooie werk van deze twee schilders, ter vergelijking aangevuld met enkele schilderijen van een van hun leermeesters: Dorus van Oorschot. Jos en Frans verzekerden me zeer tevreden te zijn over de wijze waarop hun werk in het Jan Heestershuis is tentoongesteld! Ik wens u veel kijkplezier.

Papier is geduldig,- daarom raad ik u aan om zelf in ons museum een beeld te vormen van het mooie werk van deze twee schilders, ter vergelijking aangevuld met enkele schilderijen van een van hun leermeesters: Dorus van Oorschot. Jos en Frans verzekerden me zeer tevreden te zijn over de wijze waarop hun werk in het Jan Heestershuis is tentoongesteld! Ik wens u veel kijkplezier.

Jan Geerts

Jos Leurs: 'Rue Tholozé in Montmartre'

Agenda en wetenswaardigheden

Museum Jan Heestershuis

Pompstraat 17, 5481 BL Schijndel

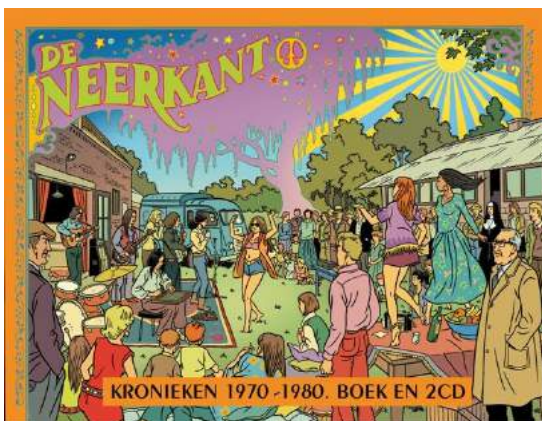
Tel: 073-54 92276

openingstijden:

dinsdag t/m zondag 13.00-17.00 uur

Vriendenlezing 14 mei

De volgende vriendenlezing wordt gehouden door Ernst Jansz.

Ernst Jansz (1948), zanger, musicus en schrijver, oprichter van de populaire groep 'Doe maar', komt in het kerkje zijn levensverhaal vertellen: over zijn Indische afkomst, over de woelige jaren zeventig (daarover publiceerde hij onlangs het boek 'De Neerkant'), over de Doe maar-tijd en over zijn latere boeken (o.a. 'De overkant') en soloplaten (o.a. met vertalingen van Bob Dylan-songs). Hij zal ook enkele liedjes met begeleiding door hemzelf ten gehore brengen.

De lezing vindt op woensdag 14 mei zoals gebruikelijk plaats in het Napoleonskerkje en zal aanvangen om 20.00 uur.

Het museum ziet er weer tip top uit na het schilderwerk. Ook de panelen zijn weer als nieuw.

Tijdens de nieuwjaarsreceptie in het museum hebben abt Dennis Hendrikxs en Paul van den Acker vijf werken van Jan Heesters samen plechtig onthuld. Het betreft een schenking van de abdij van Berne aan onze stichting. Daarover meer in de volgende Vriendenbrief.

Expositie in beeldentuin

De expositie Verhalende Dynamiek van Dirk Verberne is te zien tot en met zondag 27 mei 2018 in de beeldentuin. Dirk Verberne (Helenaveen, 1982) is geboren en getogen in de Peel en opgeleid aan de Design Academy in Eindhoven. Hij maakt onder meer vogelsculpturen en organische vormen naar de natuur.

Boven: Dirk Verberne, 'Weder' 2012
Onder: Dirk Verberne 'Schicht' 2015

